

SINERA en Disc

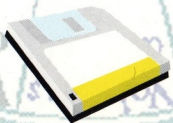
Edició 1993

Aplicació multimèdia per a l'entorn Windows 3.1

Generalitat de Catalunya
Departament
d'Ensenyament
**Programa d'Informàtica
Educativa**

La *Base de dades SINERA* i el *Thesaurus SINERA* han estat elaborats pel Programa d'Informàtica Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Els programes inclosos en el *Programari Educatiu* són propietat dels seus autors, havent-ne adquirit el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya els drets d'utilització i difusió en l'àmbit que li és propi.

El *Petit Diccionari Aranès-Català-Castellà-Francès* l'ha cedit per a aquesta edició de *SINERA en Disc*, el seu autor Frederic Vergés, d'acord amb el Servei de Normalisacion Lingüística del Conselh Comarcau dera Val d'Aran.

El *Thesaurus de Matemàtiques* l'ha cedit el seu autor Joaquim Castellsaguer per a aquesta edició en CD-ROM.

Les imatges de plantes i alçats d'esglésies romàniques i les imatges de compositors les ha cedides la Fundació Enciclopèdia Catalana exclusivament per a aquesta edició.

Les seqüències de vídeo han estat facilitades pel Programa de Mitjans d'Audiovisuals del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

La responsabilitat sobre el contingut dels diferents materials inclosos en aquest CD-ROM és dels seus autors, llevat de la part que correspon al Programa d'Informàtica Educativa, com a autor i editor.

Els drets d'aquesta edició de *SINERA en Disc* pertanyen al Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

- ® MS-DOS, Windows, Bookshelf, Viewer, Video for Windows i Multimedia Development Kit són marques registrades de Microsoft Corporation.
- ® VideoBlaster és una marca registrada de Creative Labs, Inc.
- ® Framework és una marca registrada de Borland International Inc.

Edita: CEVAGRAF, SCCL

Dipòsit legal: B-14.427-93

I.S.B.N.: 84-88647-00-X

Índex

Presentació	3
Requeriments de maquinari i programari	4
Instal·lació	5
Contingut.....	7
Funcionament de l'entorn de consulta	10
Contingut dels directoris del CD-ROM	14
Consells i recomanacions.....	17
Suggeriments per a les pròximes edicions.....	19
Títols de crèdit.....	20

Presentació

SINERA en Disc és una aplicació de tipus multimèdia en CD-ROM que conté una àmplia gamma de referències, documentacions i programari per a activitats d'ensenyament i aprenentatge.

SINERA en Disc, pel seu caràcter d'aplicació multimèdia, integra diferents tipus d'informació en el mateix suport CD-ROM, com ara textos, sons, gràfics, imatges fixes i animades i programes d'ordinador. L'usuari pot accedir a les informacions i aplicacions contingudes en el disc òptic digital i consultar-les de forma interactiva, ràpida i senzilla.

El nucli fonamental de *SINERA en Disc* és la base de dades documental *SINERA* que, a més de milers de documents externs, referencia tota la resta de materials inclosos en el CD-ROM i permet accedir-hi fàcilment amb els recursos de consulta de què disposa. Per facilitar la localització d'elements significatius s'ha creat una estructura de menús que en permet un accés directe sense haver d'efectuar una cerca documental.

L'aplicació *SINERA en Disc* ha estat desenvolupada pel Programa d'Informàtica Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, amb la col.laboració de Fujitsu España S.A.

Requeriments de maquinari i programari

Per accedir al contingut de *SINERA en Disc* es requereix:

- Ordinador tipus compatible PC, amb processador 286 o superior (es recomana un 386), amb un mínim de 2 Mb de memòria RAM i una unitat de disc dur.
- Placa gràfica i monitor tipus VGA o SVGA.
- Ratolí compatible Microsoft®.
- Unitat lectora de CD-ROM amb una velocitat de transferència mínima de 150 Kb per segon.
- Placa o sistema de so compatible amb les especificacions MPC (Multimèdia PC) i altaveus o auriculars.
- Entorn gràfic Windows® versió 3.1 o superior, amb l'editor WRITE.EXE.
- Sistema operatiu MS-DOS® versió 5.0 o superior, amb l'editor EDIT.COM.

Instal·lació

Per poder utilitzar l'aplicació *SINERA en Disc*, cal que abans instal·leu en el vostre disc dur els programes i les utilitats necessaris per al seu funcionament. El procés d'instal·lació és el següent:

1. Poseu en marxa l'entorn operatiu Windows.
2. Assegureu-vos que *SINERA en Disc* es troba dins el lector de CD-ROM i esbrineu a quina unitat lògica correspon (normalment **D:** o **E:**).
3. Activeu l'opció **Fitxer / Execució...** del menú de l'Administrador de Programes.
4. Escriviu a la línia d'ordres la lletra corresponent a la unitat de CD-ROM, seguida de dos punts i de l'ordre **instal**. Per exemple: **d:instal**
5. Confirmeu l'operació (botó **D'Acord**) i seguïu les instruccions que es visualitzin a la pantalla.

En acabar la instal·lació de *SINERA en Disc*, el programa us proposarà que instal·leu també el visualitzador d'imatges de vídeo *Microsoft Video For Windows*®. Seguiu les indicacions.

El programa d'instal·lació situa una icona amb el rètol *SINERA en Disc* al grup de l'Administrador de Programes que li hagueu especificat. Per posar en marxa l'aplicació, cal que cliqueu dos cops damunt aquesta icona:

Contingut

Els materials que trobareu en aquesta primera edició de *SINERA en Disc* són:

Base de dades SINERA

Base de dades documental de recursos per a l'ensenyament i l'aprenentatge, accessible telemàticament des de 1988 mitjançant la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. Les més de quinze mil referències de documents d'interès educatiu (especialment llibres, articles, vídeos, programari, itineraris, mapes i edificis) disponibles telemàticament s'han transferit íntegrament a *SINERA en Disc*. Les capacitats multimèdia i d'emmagatzemament del disc CD-ROM han permès d'incorporar i enriquir els enregistraments de *SINERA* amb crides a les altres aplicacions, engegar programes externs, recuperar documents complets (manuals, butlletins, resums de teledebats) i visualitzar mapes, plantes d'esglésies romàniques i seqüències de vídeo.

La *Base de dades SINERA* constitueix l'eix vertebrador de *SINERA en Disc*, pel seu volum i la diversitat de materials que aplega, per la facilitat de cerca i consulta de documents, i per incloure referenciats i accessibles la resta de materials singulars aquí descrits.

Thesaurus SINERA

Vocabulari estructurat semànticament elaborat per l'Àrea de Documentació del Programa d'Informàtica Educativa, que té com a objectiu normalitzar la terminologia que s'empra en la redacció dels enregistraments de la *Base de dades SINERA*.

Programari Educatiu

Selecció de 71 programes educatius editats pel Programa d'Informàtica Educativa i estructurada en menús temàtics. La tria s'ha fet en base al criteri que els programes inclosos als menús puguin executar-se des del CD-ROM. Tots els programes (fins i tot els que no s'engeguen des dels menús) els trobareu en l'arbre que s'estén a partir del directori PRG_EDUC.

Per utilitzar regularment els programes i tenir accés a totes les seves opcions, us recomanem que els instal·leu al disc dur de l'ordinador utilitzant l'INSTAL.EXE que trobareu al directori de cada aplicació.

La *Base de dades SINERA* conté un enregistrament específic per a cada programa. Des d'aquesta referència es pot consultar el manual del programa i també, si és possible, engegar-lo. A les seccions "Mètodes de consulta" i "Formes especials de localització" de la "Introducció a la base SINERA" trobareu informació de com localitzar els enregistraments del programari.

Diccionari Aranès·Català·Castellà·Francès

Diccionari multilingüe cedit pel seu autor, Frederic Vergés, a *SINERA en Disc*. El diccionari consta d'unes sis mil entrades en aranès amb les seves correspondències en les llengües catalana, castellana i francesa.

Thesaurus de Matemàtiques

Vocabulari estructurat semànticament en l'àmbit de la matemàtica, d'interès per a la normalització terminològica de la didàctica d'aquesta disciplina. Obra inèdita de Joaquim Castellsaguer cedida per a aquesta edició.

Músics

Aplicació musical multimèdia, recopilada per Carles Perales i adaptada per a *SINERA en Disc*. Inclou la biografia d'una trentena de compositors i més d'un centenar d'obres, que es poden escoltar si l'ordinador disposa d'una placa de so o d'un sistema MIDI. Les obres musicals també es poden recuperar i editar amb el programa Músic (inclòs al *Programari Educatiu*).

Funcionament de l'entorn de consulta

L'entorn de consulta de *SINERA en Disc* és idèntic al del CD-ROM *Microsoft Bookshelf*® i molt semblant al visualitzador d'ajudes de l'entorn Windows 3.1. D'aquest últim, es diferencia en el nom d'alguns botons (Sumari) i en que alguns botons amb el mateix nom fan funcions diferents (Índex i Cerca).

Trobareu una àmplia descripció del funcionament de l'entorn de consulta activant l'opció del menú **Ajuda / Guia CD-ROM**.

L'entorn de consulta de *SINERA en Disc* conté diverses funcionalitats per accedir a la informació. Disposa d'elements anàlegs als que ofereix un llibre en suport paper, com ara la consulta de l'índex o la possibilitat de navegar per les pantalles, passant d'una plana a la següent. També es poden posar punts o senyals en un tema d'interès utilitzant les opcions dels menús **Senyal** i **Modificacions**.

Els suports informàtics com el CD-ROM permeten modalitats d'organització i d'accés a la informació noves que sobrepassen les limitacions del suport paper tradicional. *SINERA en Disc* incorpora diversos recursos per poder navegar pel seu interior, com són la cerca documental, la cerca de mots clau en un índex i les connexions hipertextuals.

Cerca documental

S'activa clicant damunt el botó .

És la modalitat de consulta més precisa i convenient. Permet de recuperar enregistraments de la *Base de dades SINERA* i de totes les altres aplicacions indexades que es troben a *SINERA en Disc*, a partir de qualsevol mot o de qualsevol combinació de mots que hi figuri.

La cerca documental sobre el text complet està disponible per a les aplicacions: *Base de dades SINERA*, *Thesaurus SINERA*, *Músics* i *Thesaurus de Matemàtiques*. L'àmbit de la cerca pot incloure totes les aplicacions o limitar-se a alguna d'elles.

L'opció **Cercar a: / Només els títols** limita la cerca documental als títols dels temes. En la *Base de dades SINERA* aquest tipus de cerca es redueix al camp "classe de recurs" (CR), que té un vocabulari restringit. Per això, recomanem fer la cerca documental sobre el text complet.

Índexs

S'activen clicant damunt el botó .

Dóna accés a una pantalla on cal seleccionar un terme d'una llista tancada, la qual cosa permet accedir als diferents registres que hi estan relacionats. Cada un dels títols inclosos a *SINERA en Disc* té un índex diferent. Llur contingut és el següent:

- Les aplicacions *Base de dades SINERA* i *Músics* tenen índexs d'autors.
- El *Thesaurus SINERA* i el *Thesaurus de matemàtiques* contenen un índex alfabètic de descriptors.
- El *Diccionari Aranès-Català-Castellà-Francès* incorpora a l'índex tots els seus termes en les quatre llengües.
- L'índex del *Programari Educatiu* conté el nom dels programes.

Connexions hipertextuals

Un text pot contenir paraules o frases subratllades i d'un color diferent a la resta del text (generalment de color verd). Quan el punter hi passa per sobre, canvia de forma. Clicant damunt aquest tipus de paraula, es pot anar a parar a una altra pantalla o obrir una finestra emergent (és el que s'anomena *hipertext*). Les connexions hipertextuals també serveixen per activar un procés, com escoltar una peça musical a l'aplicació *Músics* o executar un programa extern des d'un enregistrament de la *Base de dades SINERA*.

Contingut dels directoris del CD-ROM

Al directori arrel del CD-ROM hi trobareu el programa `INSTAL.EXE`, que serveix per instal·lar i configurar l'aplicació *SINERA en Disc* dins de l'entorn Windows. El seu funcionament s'explica en l'apartat "Instal·lació" d'aquest manual.

El contingut dels directoris és el següent:

BITMAP

Conté en tres sots-directoris: `MUSICS`, `MAPES` i `ROMANIC`, on trobareu els fitxers en format `BMP` corresponents a les imatges de l'aplicació *Músics*, mapes comarcals i plantes d'esglésies romàniques indexades a la *Base de dades SINERA*.

CDPIE

Conté els fitxers bàsics i els índexs de l'aplicació *SINERA en Disc*.

DEMOPIE

Conté els fitxers de la presentació del PIE que s'engega des de la portada principal de *SINERA en Disc*.

DOCS

Conté els diversos documents textuais referenciats i accessibles des de la base *Base de dades SINERA*. Els documents estan classificats en diversos subdirectoris:

BUTFW Textos dels butlletins *Framework*® en format text ASCII (.TXT).

BUTXTEC Textos dels butlletins XTEC en format Write (.WRI).

MANUALS Textos dels manuals del *Programari Educatiu* en format Write (.WRI).

MANUTXT Textos dels manuals del *Programari Educatiu* en format de text ASCII (.TXT).

TELEDEBA Textos de teledebats en format Write (.WRI).

MAPES

Conté els fitxers gràfics de mapes comarcals i els signes convencionals, classificats en diversos subdirectoris. El fitxer de text LLEGIU.ME conté més informació sobre el contingut d'aquest directori.

MIDI

Conté els fitxers MIDI de l'aplicació *Músics* classificats en subdirectoris per autors.

PIF

Conté els fitxers amb extensió PIF que s'utilitzen per executar aplicacions DOS des del Windows.

PRG_EDUC

Conté el *Programari Educatiu*. En el fitxer LLEGIU.ME que està a l'arrel d'aquest directori hi ha informació més detallada sobre el seu contingut.

VIDEO

Conté els fitxers amb extensió AVI de les seqüències digitalitzades dels vídeos didàctics.

VIEWER

Conté els programes Windows de gestió i consulta de l'aplicació.

VFWSETUP

Conté els fitxers necessaris per a la implementació de les extensions multimèdia *Microsoft Video for Windows*®, que s'utilitzen per visualitzar les seqüències de vídeo en format AVI incloses al CD-ROM.

Consells i recomanacions

Clicant damunt aquesta icona accedireu a l'ajuda o la introducció específica que incorporen algunes de les aplicacions de *SINERA en Disc*.

Per sortir d'aquestes ajudes, cliqueu damunt el botó . No utilitzeu el menú de sistema de la finestra.

No cliqueu dos cops damunt les icones, els botons o les paraules sensibles de l'entorn de consulta: perquè funcionin, només cal clicar-les una vegada. En aquest context, el doble clic activa dues vegades l'acció sol·licitada.

No deixeu finestres obertes: un excés de finestres o aplicacions obertes pot bloquejar el Windows. En cas de produir-se algun d'aquests errors, el millor és sortir del Windows i tornar a engegar *SINERA en Disc*.

Dificultats de manipulació del *Programari Educatiu*: en alguns dels programes que s'executen des dels menús o els enregistraments de *SINERA en Disc* poden produir-se problemes de funcionament. Normalment, aquests problemes es resolen sortint del programa en qüestió i tornant al Windows. Quan no es pot sortir d'algun programa pels mitjans "civilitzats", cal prémer simultàniament la combinació de tecles *Alt+Ctrl+Supr*. El Windows mostrarà una pantalla d'avís de color blau on cal confirmar que es vol tancar la sessió DOS. És important no abusar d'aquest recurs, ja que si hi ha altres aplicacions obertes dins del Windows, es pot perdre el seu contingut.

Tal com s'explica en l'apartat "Contingut", es recomana instal·lar els programes d'ús més freqüent al disc dur, atès que des del CD-ROM poden perdre algunes de les seves funcions. Per exemple, en els programes d'anglès *Noughts and crosses* i *Reading exercices* només es visualitza el menú inicial, i el programa Músic no mostra el contingut dels directoris del CD-ROM quan s'activa l'opció de recuperar.

Suggeriments per a les pròximes edicions

Si trobeu alguna dada incorrecta o heu observat algun funcionament anòmal en les aplicacions, us agrairem que ens ho feu saber. Al directori DOCS del CD-ROM hi trobareu el document CARTA.WRI, que és el model per comunicar problemes i suggeriments. Podeu enviar aquestes comunicacions a:

SINERA en Disc
Programa d'Informàtica Educativa
Via Laietana 64, 1r
08003 BARCELONA

Telèfon: (93) 412 06 03
Fax: (93) 301 13 75

També podeu deixar els vostres comentaris o suggeriments al teledebat "MULTIMÈDIA" de la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC).

Títols de crèdit

SINERA en Disc és un projecte del Programa d'Informàtica Educativa desenvolupat en col.laboració amb Fujitsu España S.A., en el qual han participat tots els membres i col.laboradors del PIE de forma directa o indirecta. El patrimoni que *SINERA en Disc* aplega s'ha recollit i estructurat gràcies a l'entusiasme i l'esforç de tots.

Direcció:	Martí Vergés
Idea original:	Ferran Ruiz
Cap de projecte:	Jordi Vivancos
Desenvolupament informàtic:	Francesc Busquets
Grafisme:	Eloi Molinas
Muntatge:	Ricard Marí
Documentació:	Joan Baptista Canet, Joaquim Castellsaguer, Marta Clapés, Conxa Gubern i Núria Martí
Assessorament lingüístic:	Ester Pedreño i Ester Pujol
Redacció de les ajudes:	Joaquim Castellsaguer i Jordi Vivancos
Digitalització dels vídeos:	Francesc Busquets, Eloi Molinas i Ignasi Ribas (PMAV)
Presentació del PIE:	Marian Minguillón

Altres persones, tant del Programa d'Informàtica Educativa com d'altres institucions, que han tingut una participació més directa en el projecte, han estat:

Albert Blanch, Jaume Brufau, Maria Rosa Cabré, Jordi Castells, Agustín Fernández, José García, Luís Alberto García Ramos, Joan Carles Gil, Jesús Giralt, Joan Homar, Santiago Manrique, Concepció Martínez, Miquel Àngel de Miguel, Quim Mir, Alfred Miralles, Joan Ordinas, Jordi Orgué, Joan Planas, Cristina Piqué, Jaume Porta, Jordi Quintana, Mercè Quintana, Françoise Sabatelli, Dolors Santandreu, Teresa Sasal, Josep Sau, Josep L. Soler, Joan Tolosa, Àfrica Vela, Paquita Vidal, Carles Vilches, Pere Vinyes.

El logotip de la *Base de dades SINERA* i del *Thesaurus SINERA*, s'han adoptat de l'*Art demostrativa* de Ramon Llull (1283).

L'aplicació *SINERA en Disc* s'ha desenvolupat amb *Microsoft Multimedia Development Kit*®.

El muntatge i la compilació de *SINERA en Disc* s'ha realitzat amb un ordinador FUJITSU S-4860.

La captura i digitalització de les seqüències de vídeo s'ha fet amb una placa *VideoBlaster*® i el programari *Microsoft Video for Windows*®.

Els fitxers MIDI de l'aplicació *Músics*, s'han preparat amb el programa MÚSIC 4.20.

SINERA en Disc

Contingut

- Base de dades SINERA
- Diccionari
Aranès–Català–Castellà–Francès
- Músics
- Programari educatiu
- Thesaurus de matemàtiques
- Thesaurus SINERA

©1993 Departament d'Ensenyament

Amb la col·laboració de

FUJITSU

